

POSUDEK

na habilitační práci mjr.PhDr.Ing. Kristíny Králikové, PhD.,MBA

„Možnosti zefektívnenia riadenia Policajného zboru

v globalizujúcej sa spoločnosti“

Mjr.PhDr.Ing.Kristína Králiková, PhD.,MBA je autorkou teoreticky významné habilitační práce s možným bezprostředním praktickým využitím analyzující především pozitivní i některé méně pozitivní aspekty stávající činnosti policejního sboru Slovenské republiky. Základem jejího výkladu se stalo rozsáhlé sociologické šetření dotazníkového charakteru zahrnující v celkovém počtu 1000 dotazníků názory různých skupin občanů na celou škálu závažných otázek týkajících se aktivit a způsobů řízení policejního sboru ve Slovenské republice. Daný průzkum, který habilitantka nejen navrhla, nýbrž i sama uskutečnila a takto získané poznatky analyzovala a sumarizovala, ji umožnil posoudit i řadu širších národních, mezinárodních a dokonce i globálních souvislostí.

Za hlavní cíl své práce si mjr. Králiková stanovila *„identifikaci, prezentaci a realizaci možností dosažení stavu optimalizace organizačních a personálních struktur policejního sboru a obsahové naplnění požadovaných manažerských funkcí vrcholného managementu policejního aparátu státu s akcentem na identifikaci a specifikaci signifikantních úkolů řízení policejního sboru.“* Výše uvedený teoreticky a strategicky formulovaný hlavní úkol pak autorka rozpracovala do 11 dílčích, resp. podpůrných cílů. Daný přístup pokládám za odůvodněný, neboť umožnil podrobně specifikovat nejen stávající postavení policejního sboru, nýbrž i jeho místo v řešení klíčových úkolů veřejné správy na počátku 21. století – a v neposlední řadě rovněž v podmínkách pokračující se globalizace prostředí, v němž policejní sbor působí.

Zdařilé vymezení hlavního cíle se pro mjr. Králikovou současně stalo bází pro formulování východiskové i pracovní hypotézy. Její výchozí hypotéza je soustředěna k posouzení stanoviska, zda *„policajní sbor je obyvateľstvom Slovenskej republiky vnímaný ako fungujúci a na globálné zmeny prinášajúci stále väčšie bezpečnostné riziká flexibilne reagujúci celospoločenský orgán“*. Podstatu pracovní hypotézy pak tvoří názor, že *„v súčasnom svete musí byť nevyhnutelne akceptované znásobujúci sa možnosti vzniku takej bezpečnostnej situácie, v jejímž rámci sa jednotlivci ocitnú v nesprávnej chvíli na nesprávnom mieste, resp., že v silách riadiacich orgánov polície není možnosť znížiť na čo najnižšiu mieru rizikovosť zajišťovania verejnej bezpečnosti“*. Obě jmenované hypotézy byly sociologickým a dalším výzkumem provedeným autorkou habilitační práce podrobně osvětleny a dokázány na základě použití následujících sedmi vědeckých metod:

historické metody, metody teoretické analýzy a syntézy, metody komparace a dedukce, prognostické metody, matematicko - statistické metody, metody přímého vědeckého pozorování a empiricko - statistické metody.

Autorka habilitační práce se mimo jiné zamýšlí nad místem policejního sboru demokratického státu v globalizujícím se světě, který sám o sobě představuje velkou výzvu, na

níž je třeba efektivním způsobem reagovat. Stručně připomíná historický vývoj počínaje zajišťováním pořádku již v rámci starověkého aténskeho městského státu, přes roli policie v éře tzv. osvíceneckého absolutismu až po současnost. Na základě analýzy historického vývoje je dokumentována skutečnost, že policie vždy tvořila a tvoří neoddělitelnou součást státního aparátu, přičemž i v soudobé veřejné správě hraje nezastupitelnou roli. V dané souvislosti habilitantka připomíná jednak legislativní zakotvení postavení policejního sboru v mocenských strukturách státu, roli policejního sboru v boji proti kriminalitě a terorismu, jednak potřebu zlepšování personálního složení a materiálního postavení příslušníků policejního sboru Slovenské republiky, jakož i zkvalitňování jeho řízení, tj faktory, které je nezbytné dále zlepšovat.

V teoretické oblasti mjr. PhDr. Ing. Kristína Králiková, PhD., MBA se dále obecně zamýšlí nad problematikou bezpečnosti v současném světě i nad bezpečností státu. Objasňuje roli policejního sboru především z pohledu na něj jako na institucionální, organizační, personální a na řídicí substrát. Pozornost koncentruje i k problematice poněkud rozporného využívání moderních technologií jak v policejním sboru, tak i v kriminálních strukturách, proti jejichž aktivitám policejní sbor brání občany. Habilitantka též zmiňuje otázku garancí spjatých s bezpečností státu a jeho obyvatel. Plně souhlasím se skutečností, že problematiku bezpečnosti státu autorka pojímá jako závažný interdisciplinární vědecký problém, jehož řešení je nezbytné soustavně věnovat pozornost.

Oceňuji značné množství statistických údajů, které se mjr. Králikové podařilo získat díky promyšlenému formulování otázek obsažených v jí zkonstruovaném dotazníku, jehož respondenty jsou výlučně fyzické osoby. Za pozitivní pokládám i skutečnost, že dotazník byl ověřován subjekty z různého sociálního prostředí, včetně pracovníků a posluchačů Vysoké školy Danubius ve Sládkovičově a Trenčanské univerzity Alexandra Dubčeka. Daný způsob ověřování vědecké podstaty dotazníku se – jak habilitační práce dokládá – osvědčil. Výběrový soubor 1 000 respondentů je skutečně reprezentativní. Dotazované osoby (568 žen a 442 mužů) byly věkově rozčleněny na jedince ve věku do 25 roků, od 26 do 55 roků a nad 56 roků. Z pohledu dosaženého vzdělání převládli vysokoškoláci (605 osob), následovaní středoškoláky (349 osob). Respondentů se základním vzděláním bylo pouze 46. Z uvedených 1000 respondentů 171 pracovalo v policejním sboru, 140 ve státní správě, v soukromé sféře 281 a v dalších pracovních oblastech 418. Obdobně podrobně vypovídajících je zbývajících 17 tabulek a grafů vypracovaných i na základě výše zmíněných statistických údajů.

Jeden z autorčíných zajímavých návrhů zaznamenávaných v souvislosti s hodnocením stupně dostatečnosti preventivního soudobého vlivu policie na bezpečnostní situaci v zemi (v tabulce a v grafu č. 11) představuje analýza užitečnosti rozvinutí preventivní činnosti a opatření řídicích složek policejního sboru směřujících ke zkvalitňování organizační a personální základny policejního sboru. Řada dalších doporučení je zaměřena na potřebné zlepšování komunikace řídicích pracovníků policejního sboru s veřejností jako celkem a současně s orgány místní územní samosprávy. V tabulce a v grafu č. 20 se například reflektuje stanovisko respondentů, že by občané měli být v předstihu a v dostatečné míře o aktivitách policejního sboru při bezpečnostních akcích informováni.

Výzkum celkově potvrdil potřebu intenzivnější komunikace řídicích pracovníků s jimi řízenými příslušníky policie. – mimo jiné i proto, že výběr nových policistů není vždy důsledný, což se například odráží u části z nich i ve způsobu jejich chování na veřejnosti. Za úvahu nesporně patří i další doporučení předpokládající možnost povinných pravidelných účastí dětí a mládeže - od předškolního věku - na aktivitách zaměřených na prezentaci činnosti policie na veřejnosti. Habilitantka rovněž pléduje za zavedení povinné vyučovaného studijního předmětu „*Mediální výchova*“ na středních policejních školách a na Akademii policejního sboru. V neposlední řadě mjr. Králiková dokládá – v tabulce a grafu č. 17 - silně převažující stanovisko respondentů přimlouvající se k návratu systému karierního růstu (resp. pracovního postupu) policistů.

Na stranách 68-71 autorka na základě analýzy dat obsažených v dotaznících stručně zformulovala soubor 45 doporučení navrhovaných respondenty. Uvedený výčet považují za kvalifikovaný. Mimo jiné může být základem i pro další vědecký výzkum problematiky řešené v habilitační práci mjr. Králikové.

Posuzované tabulky a grafy dokládající i osobní pozitivní a negativní zkušenosti dotazovaných s příslušníky policejního sboru podávají svědectví o skutečně pečlivém výběru respondentů, což vědecké pojetí tvorby dotazníků a celého výzkumu potvrzuje. Jak samotná autorka habilitační práce uvádí, *„analýzou a následnou syntézou těchto poznatků je možno současně dospět k závěru, že z hlediska kvantity a kvality respondentů představuje tento, na výzkumu aktivně participující vzorek, přiměřeně reprezentativní množinu personálních prvků, jejichž názory lze akceptovat i ve zevšeobecňující se poloze“*.

Druhou mimořádně významnou oblastí výzkumu provedeného mjr. Králikovou je stupeň implementace zásad personálního managementu aplikovaných v řízení policejního sboru Slovenské republiky. Autorka habilitační práce dospěla k závěru, že veřejnost ve vztahu k řízení policejního sboru má spíše záporný vztah projevující se v pozici, že uvedené řízení je nepřilíš dobře organizováno. Závažnost daného přístupu je nezbytné vnímat i v kontextu narůstajícího počtu stávajících a potenciálních rizikových situací souvisejících - jak mjr. Králiková konstatuje - *„nejen s mezinárodní krizovou situací veřejné bezpečnosti ve světě, ale i s narůstající zlou společenskou situací a s vyhrocujícími se mezilidskými vztahy na Slovensku“*

(s. 72). Jako jedno z důležitých řešení spatřuje - při vědomí skutečnosti, že organizační a personální základna policie jsou vzájemně mimořádně těsně propojené (s. 75) - ve zkvalitňování personálního řízení, jehož základní rysy kvalifikovaným způsobem objasňuje. V jednom ze svých závěrů autorka konstatuje, že *„nejen stát musí za pomoci svých vlastních kontrolních orgánů, např. prokuratury, ale i samotná společnost prostřednictvím vlastních tzv. neformálních institucí a iniciativ např. občanských sdružení, zabezpečit vyváženost veškerých systémových prvků působících v organizační i personální základně PZ, nesporně v zájmu zabezpečení jeho efektivního řízení.“* (s. 94). Na dalších stranách svého habilitačního spisu autorka problematiku efektivního a etického řízení uskutečňovaného ve specifických podmínkách policejního sboru vědeckým způsobem podrobně objasňuje. V dané souvislosti připomíná, že manažerem v policejním sboru by měl být jednotlivec disponující ve své intelektuální výbavě zejména následujícími *„interními kompetencemi: koncepčními, sociálními, technickými, resp. odbornými a realizátorsko- projekčními kompetencemi“* (s. 90). Jeho

osobnostně právní předpoklady a ochota zdokonalovat koncepční a další osobnostní parametry, včetně připravenosti přinášet oběť ve prospěch společnosti a jejích zájmů, jsou nezpochybnitelnými předpoklady úspěšného manažera. S tímto závěrem se ztotožňuji.

Na základě podrobného studia předložené habilitační práce konstatuji, že výsledkem dovedné kombinace zvolených přístupů a metod výzkumu se autorce podařilo komplexně stanovenou problematiku vědeckým způsobem osvětlit. Její analýza řízení policejního sboru je založena na dlouhodobém studiu zkoumané problematiky. Závěr o tom, že „*personální sféra PZ je nesporně nejširší „duchovní“ základnou a nejdůležitější intelektuální oporou determinující formu existence policie*“ se potvrdil. Výzkum celkově prokázal vysokou erudovanost mjr.PhDr.Ing. Kristíny Králikové, PhD., MBA.

S přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem doporučuji habilitační práci „*Možnosti zefektívnenia riadenia Policajného zboru v globalizujúcej sa spoločnosti*“ k obhajobě a po jejím úspěšném provedení k udělení vědecko- pedagogické hodnosti „*docentka*“.

V Praze 11. července 2017

prof. PhDr. Karel Lacina, DrSc.

